

І. В. Роздобудько

Новий Оскіл

НОВИЙ ОСКІЛ – місто Белгородської області РФ, райцентр. Знаходиться на лівому березі р. Оскіл (притока Сіверського Дінця) за 109 км від обл. центру на укр. істор. землі Слобожанщина. Насел. 18 538 осіб (2019), переважно росіяни. Площа 23,6 км². Засн. 1637 як «постоялий острог» (укріплений насел. пункт) для захисту від татар. набігів, що 1647 на честь моск. царя Олексія Михайловича отримав назву Царьов Олексіїв. Від 1655 – Н. О. У 1670–80-х рр. зазнавав нападів крим. татар. Від 1708 входив до Белгород. провінції Київ. губ.; від 1779 – повіт. місто Курського намісництва, від 1797 – Курської губ. 1850 у Новооскол. пов. мешкало 60 044 (58,9 %) українці і 41 888 (41,1 %) росіян, у Н. О. – 969 (63,7 %) росіян і 552 (36,3 %) українці; 1897 у місті – 2709 (90,4 %) росіян і 254 (8,5 %) українці. 1896 через Н. О. прокладено залізницю, 1905 відкрито жін. г-зію. Від квітня 1918 до січня 1919 – у складі Української Держави гетьмана П. Скоропадського та УНР. Після встановлення рад. влади 1923 у селах, слободах і хуторах Новооскол. пов., де проживало понад 50 % українців (таких у повіті було понад 60 %), розпочато політику українізації. Від 1928 – райцентр Центр.-Чорнозем., від 1934 – Курської обл. Починаючи від 1933, діловодство в усіх рай. і сільс. організаціях та рай. газету переведено на рос. мову; до осені того ж року ліквідовано Борисів. і Волоконів. укр. пед. технікуми, а згодом – Белгород. укр. пед. інститут. Від 1954 – у складі Белгород. обл.

Фотоілюстрації

Бібліографічний опис:

Новий Оскіл / І. В. Роздобудько // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. – К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2021. – Режим доступу:

<https://esu.com.ua/article-74510>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).